

Verbonden door Buizingen

Beschrijving en uitleg wandeling “Dag van de Trage Weg”, Halle, 2024. (v1)

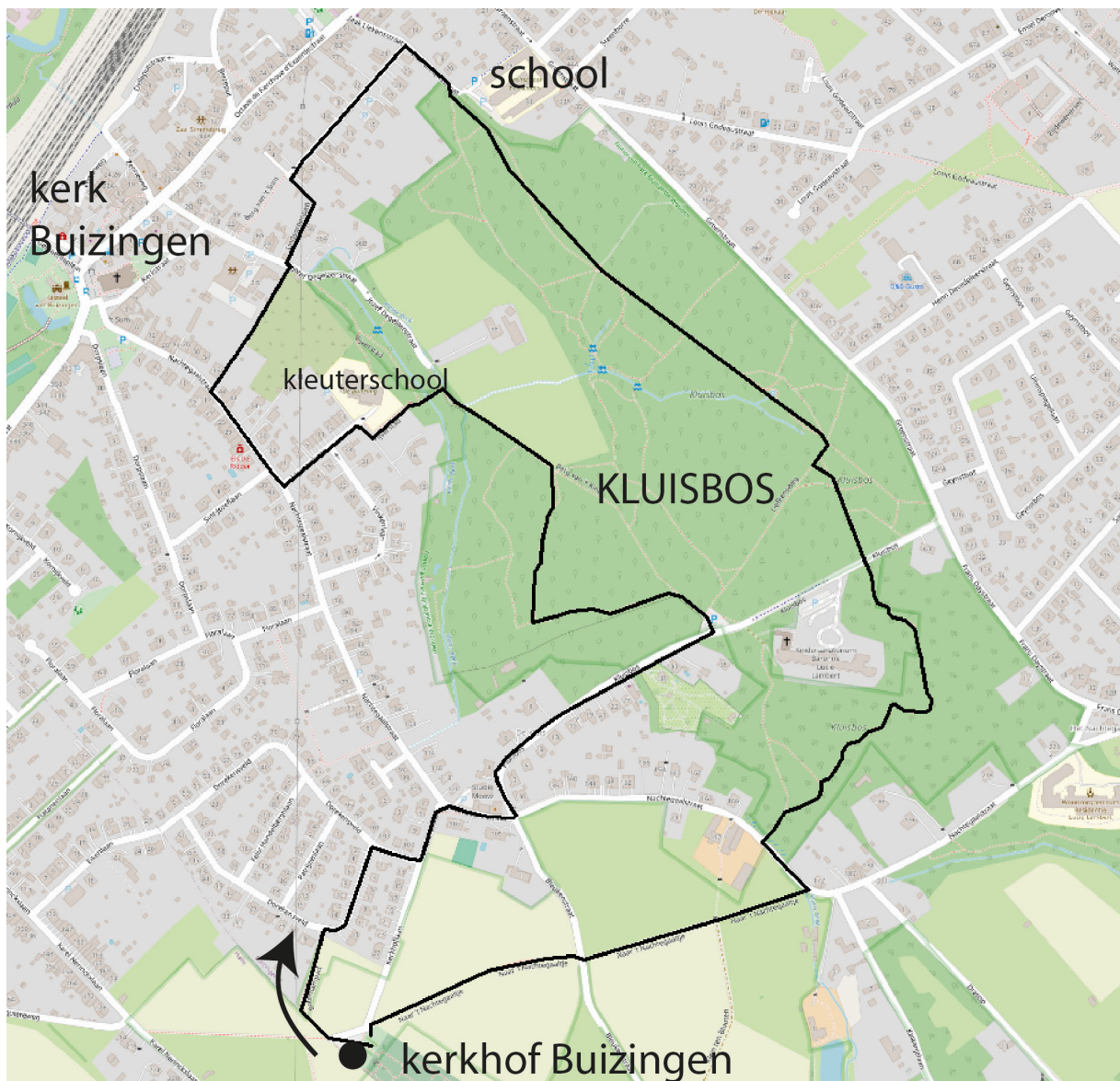
Organisatie: werkgroep Trage Wegen Zuidwest-Brabant (coördinator rik.houthuys@telenet.be), samen met Natuurpunt Halle en Stad Halle.

Auteur: Rik Houthuys, werkgroep Trage Wegen Zuidwest-Brabant.

Bronnen: eigen waarnemingen; diverse bronnen op het internet; wandelingen van de werkgroep Trage Wegen Zuidwest Brabant in 2016, 2018, 2022; Agentschap Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant (nota aan onze werkgroep dd. 13/08/2024 met informatie over de brug Drasop).

Deze wandeling werd door het publiek en met begeleiding en uitleg door een gids gedaan op de Dag van de Trage Weg in Halle, 20 oktober 2024. Lengte van de wandeling: 4,5 km.

Vertrekpunt: kerkhof Buizingen (Kerkhoflaan).

Parcours van de wandeling in zwart, start aan het kerkhof van Buizingen.

De naam van deze wandeling verwijst naar de verbinding, zowel fysisch als sociaal en ecologisch, die trage wegen brengen. In Halle is deelgemeente Buizingen een "voorbeeld" door zijn dichte netwerk van trage wegen, met ook recente heropende wegen. Onze wandeling zet vandaag, een week na de gemeenteraadsverkiezingen, de inspanningen van het stadsbestuur voor een dicht trage-wegennet in de verf. Er is nog heel wat mogelijk op dit vlak in Halle. Daarom is de wandeling ook een oproep aan het nieuwe stadsbestuur om het werk verder te zetten.

Neem de voetweg tussen de akkers "Boterhampad" (aangegeven door een trage-wegennaambordje) richting de wijk met de witte huizen. Dit pad openden we vorig jaar! Je komt op Dorekensveld in de verkaveling, gaat rechts en op het einde nogmaals rechts naar de Kerkhoflaan. Daar links naar de Nachtegaalstraat, die volg je rechts en aan café De Kluis wandel je linksaf Kluisbos in. Het bospleintje boven heet De Vier Eiken.

Naam en geschiedenis

De oudste gedeelten van het Kluisbos zijn een overblijfsel van het aloude **Buizingenbos**. Dit was eigendom van de grondheer, het kapittel van Zinnik, maar de Buizingenaren hadden er vanouds rechten: sprokkelen, hakken van het "zacht hout", weiden van hun dieren. Voor die laatste functies was het bos in "houwen" verdeeld. Er werd zeer streng op toegezien dat enkel in de houw van het jaar werd gekapt. Na het kapittel van Zinnik kwam dit deel van het bos in handen van een andere eigenaar. Er zijn weinig gegevens over gepubliceerd, maar mogelijk was gedurende lange tijd het Sint-Jansgasthuis van Brussel de eigenaar. Dat gasthuis werd gesticht in 1211 en bevond zich aan de huidige Sint-Jansstraat. Het werd afgebroken in de 19^e eeuw maar het Sint- Jansziekenhuis in de Broekstraat is er de opvolger van. Mogelijk dateert de schenking van het bos aan het gasthuis van 1321. Althans werd op 23 maart van dat jaar door drie dames uit Alseberg, Katarina, Elizabet en Aleidis, 11 dagwand onder bos "ende land liggende te Heysenghem" (Eizingen) als vrijgoed geschonken aan het Sint-Jansgasthuis. De genoemde oppervlakte is wel heel wat kleiner dan het huidige bos. De eigendomsgeschiedenis is dus niet zeker. De eigendom ging over naar het OCMW van Brussel, en uiteindelijk naar het Vlaamse ANB.

Het bos wordt vandaag aangeduid met verschillende namen: Beukenbos, Kluisbos, Eizingen Dries. "Beukenbos" wordt nog maar een paar decennia toegepast. De naam Eizingen Dries wordt ten onrechte gebruikt, want die dries was een stuk grond naast het bos (waar nu de basisschool Beukenbos aan de Groenstraat ligt). Om historische redenen zou "Buizingenbos" een geschikte naam zijn. De naam kan alle toekomstige bosuitbreidingen omvatten. Ze liggen alle in de historische parochie Buizingen. Op de Ferrariskaart uit ca. 1775 heet het bos "Kluys Bosch".

Kluisbos kreeg zijn naam van een kapel aan de nu verdwenen steengroeve. We liepen net langs de locatie; de steengroeve lag op het huidige perceel Kluisbos 6. De rotslagen behoren tot de Formatie van Blanmont, de oudst bekende dagzomende laag in België. Het gesteente is ontstaan als een zandige zee-afzetting 540 miljoen jaar geleden, is nadien bedolven onder kilometers sedimenten en samen met alle gesteenten in een lange gordel dwars door Europa ca. 430 miljoen jaar geleden samengeperst en omhooggeduwd. Na erosie van het toen ontstane gebergte is het lagenpakket steeds als een hard massief onder Midden-België dicht bij de oppervlakte bewaard.

De groeve was wellicht al heel lang in gebruik. Steenblokken, hier ontgonnen, zijn aangewend in de Middeleeuwse donjon op het Gemeenteplein, en later o.a. ook in de muur van de woning Nachtegaalstraat 105. De groeve was in 1908 in gebruik als een visvijver. De steengroeve was tientallen meters diep en stond onder water. De groeve werd opgevuld met allerlei materiaal, naar verluidt van explosieven uit de oorlog tot afgekeurde zeep en grond van de autosnelweg (eind jaren

1960). Ze was pas volledig gevuld bij de bouw van de huidige villa. Bij de bouw van de naastgelegen woning Kluisbos 4 stootte men op de harde rots. In de voortuin liggen nog enkele blokken.

De naam "**De Kluis**" duikt pas op in 1615. Er heeft – voor zover geweten – nooit een kluis (woning van een kluizenaar, een persoon die een afgezonderd leven lijdt in gebed en leeft van giften) bestaan in Buizingen. In het Hallerbos heeft met zekerheid wel ooit een kluizenaar geleefd. Vanuit Buizingen naar die kluis kwam men hierlangs. Men vermoedt dan ook dat de naam "Kluis" op een gegeven ogenblik gemakshalve toegekend is aan een kapelletje op weg naar de kluis in het Hallerbos. Dit kapelletje lag aan de rand van de steengroeve in het bos en was toegewijd aan OLV van Loreto. Loreto is een Mariabedevaartsoord in Italië bij Ancona dat populair werd in de 16^e eeuw; de kapel hier werd wellicht kort nadien opgetrokken. Nu staat er nog een recenter kapelletje op ongeveer dezelfde plaats, tussen de woningen Kluisbos 6 en 8.

Natuurwaarde

Het Kluisbos bevat een landschappelijk waardevol complex van oude bossen, nieuwere aanplantingen en spontaan verboste percelen. Tot een paar decennia geleden werd het bos gedomineerd door enkele gigantische beuken die boven het bos uittorenden en van ver in de omgeving herkenbaar waren. Bij kappen waren ze ongeveer 170 jaar oud. Vandaag staan er nog enkele zulke kleppers. Dat maakt het Kluisbos op dit vlak "waardevoller" dan het Hallerbos, dat in het Interbellum werd heraangeplant. In de zone dicht bij de lagere school (zie later op deze wandeling) is een hyacintentapijt aanwezig dat niet moet onderdoen voor het Hallerbos.

Maar overigens is de ecologische diversiteit niet uitzonderlijk, zeker als we bedenken dat de kern van het bos wellicht dateert van de laat-Romeinse tijd. Het bos is namelijk steeds ook in gebruik geweest voor hout en beweiding door varkens en is al heel lang een eiland omsloten door wegen en bebouwd gebied.

Uitbreiding

Het perceel van ongeveer 5 ha ten zuidwesten van voetweg 14 werd in 2017 aangekocht door de Vlaamse overheid, ANB.

Natuurbeheerplan

In 2023 werd een natuurbeheerplan opgesteld voor enkele bossen in Buizingen en Beersel, waaronder het Kluisbos. Er liep ook een inspraakronde. Wat weinig mensen weten, is dat een natuurbeheerplan ook de toekomstige toegankelijkheid van het bos regelt. Volgens onze werkgroep heeft ANB zich bij het opstellen van het natuurbeheerplan te veel eenzijdig laten leiden door natuurambities. Het Kluisbos ligt in een dicht bewoonde agglomeratie en moet volgens ons in de eerste plaats ten dienste staan van het welzijn van de omwonenden. Dat betekent: een goed toegankelijke, groene, aantrekkelijke ruimte. De omwonenden hebben sinds de openstelling zo'n veertig jaar geleden heel wat paadjes gebaan door het bos. Volgens ons bewijzen de vrij intens gebruikte paadjes net de grote behoefte aan het volwaardig beleven van het hele bos. Het heeft dan ook geen zin ze in het belang van een mogelijke toekomstige ecologische meerwaarde te sluiten. Sommige paadjes ontstaan ook om modderige passages te omzeilen. Deze zouden vanzelf verdwijnen indien de bosbeheerder de staat van de wegjes op die plaatsen zou aanpakken. Zo zouden twee eenvoudige houten brugjes in het valleitje achter de vroegere fruitkwekerij al meteen heel wat "zoekpaadjes" rond de beekjes overbodig maken. Wij hebben in die zin inspraak ingediend. Voor zover ons bekend, is er geen rekening mee gehouden bij het inmiddels goedgekeurde toegankelijkheidsplan. Voor zover ons eveneens bekend, houden de Buizingenaren ook geen

rekening met het toegankelijkheidsplan. Het natuurbeheerplan is, voor zover ons bekend, nog niet goedgekeurd.

Ga het bospad "Berg van 't Kint" in en na 50 m links het paadje langs de afsluiting. Neem na de afdaling in het bos op de eerste splitsing rechts een vrijwel vlak pad. Je komt opnieuw uit op het pad "Berg van 't Kint" aan de hoek van het grasland van de vroegere fruitkwekerij 't Kint/ Decrem/ Nechelput.

Grafheuvel

Achter de monumentale woning van de vroegere fruitkwekerij ligt een heuveltje bedekt met varens en een den. Het is een Gallo-Romeinse grafheuvel. Hij ligt op een prominente plaats. We kunnen afleiden dat het Kluisbos in de tijd van de bouw van het graf (deels) ontgonnen en bewoond was.

Essenziekte

Het bosgedeelte waar we net doorliepen bevat overwegend beuk, esdoorn en enkele monumentale eiken. Er staan ook nog enkele florerende, zeer grote exemplaren es. De es wordt de laatste jaren sterk aangetast door de essenziekte. Dit is een schimmelinfectie, vermoedelijk afkomstig uit Oost-Azië, waar onze inheemse bomen niet tegen bestand zijn. De blaren gaan slap hangen en takken en stammen krijgen littekens en paarse of zwarte vlekken. De ziekte verspreidt zich via sporen die zich op de bladeren vasthechten. De schimmeldraad begint over het bladoppervlak te groeien en vindt uiteindelijk plekken om in het plantweefsel te dringen. De dreigende ravage is ernstig, want es is ecologisch van zeer groot belang. De boom is onder meer aangepast aan vochtige standplaatsen. Hij draagt veel bij aan humusvorming en laat een diverse ondergroei toe. De enige oplossing lijkt op dit ogenblik het invoeren van ziektebestendige bomen. Voorlopig houden de mooie, ranke reuzen in het deel van het bos dat we net doorwandelden, stand. Als ze zullen sneuvelen, staat er in dit bos al een interessante onderetage te wachten. We vinden er hazelaar, esdoorn, ruwe iep (nog zo een oude inheemse, nu door ziekte bedreigde soort), lijsterbes, hulst, beuk, vlier en meidoorn.

Het perceel bos beneden langs de Kleinebeek was er veel slechter aan toe. Er stonden overwegend essen. Ze waren allemaal aangetast en regelmatig woeien er bomen om. Dit perceel werd gekapt in juli 2024. Enkele kaprijpe canadapopulieren werden eveneens geveld. Er zal opnieuw bos worden aangeplant.

Centrum Lindegroen rond 1970. Bovenaan de beukenreuzen.

Ga links bergaf, het beekje over en na 50 m links langs de witte afsluiting ("Vijverstad"). Ga de houten trapconstructie op en verder langs de speeltuin van de kleuterschool "De Buiteling". Dit pad openden we twee jaar geleden! Na een rechte hoek kom je op de Kleutersbaan, volg deze tot het einde en neem daar de Nachtegaalstraat naar rechts. Na ongeveer 200 m, na woning nr. 44, rechts afslaan op de met steenpuin verharde weg; dit is het nieuwe Lindegroenpad.

Lindegroenpad

Buizingenaren kennen al sinds het parochiecentrum (voorheen Sint-Jozefskring en klooster, dan parochiaal centrum Lindegroen, nog later Groep Intro en vzw Vrienden van het Lindegroen) bestaat, een doorsteekje door de "wei" langs de Nachtegaalstraat, richting Degelaenstraat en Sum. Het paadje werd samen met de wei tot een akker omgeploegd in de jaren 1990, maar bleef sporadisch in gebruik. Toen in 2004 het openbaar onderzoek werd gevoerd voor de aanleg van een ondergrondse afwateringsbuis met waterberging tussen de Nachtegaalstraat en de Degelaenstraat, vroegen omwonenden aan de stad Halle om boven de afwateringsbuis een nieuwe voetweg aan te leggen. We kregen geen reactie; de buis werd aangelegd ten tijde van de vernieuwing van de riolering in de Nachtegaalstraat en was in mei 2007 klaar. Juridisch werd enkel een ondergrondse erfdiensbaarheid gevestigd, terwijl het laatste deel met de ondergrondse berging wel werd aangekocht door de stad Halle.

Foto Rik Houthuys

Aanleg van de ondergrondse waterafvoer in 2007. Op deze strook ligt de nieuwe voetweg "Lindegroenpad" tussen Nachtegaalstraat en Degelaenstraat.

Foto Rik Houthuys

Bouw van de ondergrondse berging achter het voormalige klooster in 2007. Zicht richting Degelaenstraat.

Pas jaren later vernamen we dat de stad al op 6 december 2005 over de gevraagde voetwegverbinding haar positief principiële akkoord gegeven had. Bij een verkavelingsaanvraag van de akker in 2016 vroegen onze werkgroep en omwonenden via een bezwaarschrift dat een openbare voetweg zou worden gerealiseerd. De verkavelingsvergunning dd. 10/06/2016 kwam aan dit bezwaar tegemoet en legde de verkavelaar de voorwaarde op een strook grond van 5 m breed boven de afwateringsbuis af te staan aan de stad, vooraleer één perceel vervreemd mocht worden (05/07/2016). De kosteloze grondafstand voor de weg gebeurde via notariële akte dd. 23 maart 2017. Nadien werden vier percelen langs de Nachtegaalstraat bebouwd en een laatste woning gelegen achter de vier andere is in aanbouw. Het uiteinde aan Degelaenstraat is ook gemeentegrond, hier ligt een grote ondergrondse waterberging. Eén stukje grond op het tracé van de weg, naast de parking achter centrum Lindegroen, is nog van de parochie, nu Stichting Vicariaat. De stad deed in 2022 aan de Stichting het aanbod tot verkoop van de resterende meters om het openbaar pad tussen Nachtegaalstraat en Degelaenstraat mogelijk te maken. De Stichting talmt tot heden met een antwoord. Gelet op de korte afstand en het feit dat iedereen al decennialang openbaar over de grond van Centrum Lindegroen loopt, hebben we de stad gevraagd de bedding van het nieuwe pad vrij te maken en de afsluiting rond haar domein weg te nemen. Hierdoor kunnen we vanaf deze zomer gebruik maken van het nieuwe pad. Op onze wandeling op 20 oktober 2024 knipten we het lintje om de opening van het Lindegroenpad te vieren!

Na de verkaveling en de doorgang door het struweel kom je op de Degelaenstraat. Neem iets links, praktisch in het verlengde van het net genomen pad, het vervolg van het Lindegroenpad, bergop tussen de tuinen van Degelaenstraat 34 en 36. Bovenaan volg je een haakse bocht naar links en even verder naar rechts, de smalle straat Sum in. Op het einde rechts, de Jaak Liekensstraat richting lagere school Beukenbos. Ga net voor de school rechts door de voetgangerssluis het bos in en neem meteen het pad naar links. Dit pad wordt na zijn smalle, modderige begin breder en volgt dan een bijna rechte, vaak op een verhoogde berm lopende bedding dwars door het bos.

Hoofdweg en grintgroeve

De vlakke weg die je volgt, was de bedding van een uitbatingsspoorlijntje (systeem Decauville). Iets oostelijker, voorbij het einde van de vlakke weg, lag een grote grintwinning. Er werden (eind 19^e, begin 20^e eeuw?) grof zand en keien afgegraven, een rivierafzetting van de oer-Zenne ruwweg een half miljoen jaar geleden, in het Midden-Pleistoceen. Ook onder het vlakke deel Groenstraat – Geynstbos – Sanatorialaan is zulk riviergrint aanwezig. Het grint werd gebruikt als ophogingsmateriaal en ballast voor de spoorlijn Brussel – Bergen. Het grootste deel van de grintput is opgevuld, ook met huisvuil, en opnieuw bebost. Tussen Residentie Kluisbos en de Groenstraat is een stuk van de put ongevuld gebleven.

Het Kluisbos was bekend voor zijn torenhoge beuken. Zij stonden op het hogere deel van het bos, links van de vlakke weg. Ook de laatste nog staande reuzen moeten helaas omver. Ze zijn op sterven na dood. De opvolgers staan klaar. In dit deel van het bos hebben veel bomen ongeveer dezelfde ouderdom. Het ontwerp-natuurbeheerplan streeft naar meer verscheidenheid in ouderdom door gefaseerd te snoeien, dunnen, kappen en herbeplanten.

Na de passage langs het bronnetje en een korte helling op kom je aan een breed dwarspad (Liefdeswegje). Neem dit heel even naar rechts en ga dan links, ongeveer in het verlengde van het lange effen bospad dat je zonet nam. Je loopt tussen een dennenbos links en een gemengd bos rechts. Het aarden pad komt uit op de straat Kluisbos. Je gaat zo meteen het smalle bospadje schuin rechts in, maar loop even nog enkele passen op de straat naar rechts, waar je de gebouwen van het Kindersanatorium ziet.

Kindersanatorium

Het kindersanatorium werd hier opgetrokken door de Belgische Nationale Vereniging tegen de Tuberculose, onder impuls van barones Lucie Lambert. De bekende architect Henry Lacoste tekende het ontwerp. Het project in art-decostijl werd gerealiseerd in 1924 (aankoop grond) – 1928 (bouw eerste fase) – 1936 (uitbreiding en kapel) – 1938 (bijgebouw met schooltje, gesloopt).

Twee zichten op het kindersanatorium (rond 1950?). Foto's collectie Guy Lernout.

Bij het beter onder controle raken van tuberculose werd het gebouw ingezet als preventorium voor kinderen met risico op tuberculose en in de jaren 1970 werd de uitbating gestopt. Het gebouw verviel. Merkwaardig zijn het gebruik van gevarieerd metselwerk in bruine baksteen en randen met ceramiek- en marbritetegels in rood, groen en blauw. De koorachtige inkom bevat de trap met een Romeins aandoende trap in granito. De kapel heeft een merkwaardige gebogen dakconstructie met ruitvormige spanten. Het complex werd als monument beschermd op 9 juni 1998 en werd in 2016 gerestaureerd door de huidige eigenaars (architectenbureau Licence To Build uit Dilbeek).

Links voor het gebouw ligt een grafheuvel uit de 3^e eeuw. De heuvel werd beschadigd bij de bouw van het bijgebouw en nogmaals bij de aanleg van de ondergrondse parking. Er werden geen menselijke resten in aangetroffen, maar wel grafgraven. De inhoud is niet meer in situ ten gevolge van voormalige plunderingen of opgravingen.

In de jaren 1980 stond het gebouw lange tijd leeg en zette het verval in. Een tijdlang hield de groep Diane van de rijkswacht er oefeningen waarbij onder meer het grote glasraam van de kapel als schietschijf werd gebruikt. Ten slotte deed de oorspronkelijke eigenaar het sanatorium van de hand, waarna het vanaf 1989 in het bezit kwam van een paar opeenvolgende projectontwikkelaars. De bestemmingsfunctie "gemeenschapsvoorzieningen" van het gewestplan moest eerst omgezet worden naar "wonen". Dat gebeurde met een Bijzonder Plan van Aanleg (BPA). Het BPA is de voorganger van het thans gebruikelijke Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP), en het blijft van kracht zolang het niet vervangen wordt door een nieuw plan.

Het BPA nr. 35 Kindersana uit 1999 liet toe dat het voormalige preventorium omgebouwd kon worden tot appartementen voor privé-woningen. Dit BPA regelt ook de bestemming van het hele gebied tussen Kluisbos, Groenstraat en Nachtegaalstraat. Voor trage wegen zijn de voorschriften voor het park en het aanpalende stukje bos van belang. De bestemming wordt geregeld in art. 18.2 van het BPA: "parkzone met openbaar karakter". Je vindt dit plan op de website van de stad Halle. Interessant is dat het gebied met openbaar karakter op vier verschillende punten aansluit bij de omgevende straten, zodat een netwerk van voetwegen kan worden ontwikkeld. De bouwvergunning voor de huidige residentie uit 1999 vermeldt dat er voetwegen doorheen het openbaar park moeten komen en dat deze bij het openbaar domein moeten worden ingelijfd. Het bij de bouwvergunning gevoegde inrichtingsplan toont een voetwegverbinding tussen de Vier Eiken, de Groenstraat en de Nachtegaalstraat ter hoogte van het voormalige sanatorium Roos der Koningin (nu rusthuis). Vlak langs de voorgevel van het preventorium loopt ook de historische buurtweg 14. In 2000 werd een opmetingsplan voor de verlegging van buurtweg 14 opgemaakt. Er gebeurde echter niets mee. Daarom schreef de werkgroep Trage Wegen Zuidwest Brabant de stad aan en vernam via een brief dd. 3/07/2014 dat de verleggingsprocedure van buurtweg 14 nog steeds loopt. Buurtweg 14 is het verlengde van de "Berg van 't Kint", loopt langs de voorgevel van het vroegere preventorium en komt uit in de Frans Daystraat via een vroegere dienstwoning. Een nu ingegroeid "deurtje" in de haag van het park aan de Vier Eiken herinnert aan de openbare voetweg. En ook nog een verroest hek midden in het bos. Maar ook sinds 2014 is er niets gebeurd om het openbaar karakter van de parkzone te ontwikkelen.

Naar verluidt houdt de verlamming van de toestand verband met het feit dat bouwovertradingen en beschadigingen aan het erfgoed vastgesteld werden, waardoor de laatste fase van het woonproject, een nieuw gebouw met appartementen op de plaats van het voormalige bijgebouw, niet vergund raakt. Gelukkig kunnen we al die tijd ongestoord en openbaar gebruik maken van het wandelpad door het bos, dat we net gebruikten. Ook op grond van het Vlaamse bosdecreet mogen de paden in het bosgebied door voetgangers gebruikt worden.

Ga enkele passen terug en sla het smalle bospaadje rechts in (bij de eerste betonnen telefoonpaal). Je komt op een grillig slingerend, smal paadje. Het kronkelt in een ruime boog rond het gebouw van het voormalige kindersanatorium. Hier en daar moet je over een boomstam stappen. Na heel wat bochten ga je een helling af, houd iets links aan en na 20 m iets rechts. Je komt op een breder bospad en neemt nogmaals een korte steile afdaling. Je komt opnieuw op de Nachtegaalstraat. Volg deze 50 m naar links en neem het eerste voetwegje scherp rechts ("Naar 't Nachtegaaltje"). Bij de aftakking van de voetweg richting Essenbeek ("Klein ten Blooten") geniet je een mooi uitzicht.

Hoogspanningslijn

Onder de voetweg en verder richting Ysayestraat (links, "Klein ten Blooten") is in 2022 de 150 kV-lijn van het hoogspanningsnet ondergronds gelegd. Na ingebruikname van het ondergronds tracé tussen het station van Buizingen en Oisquercq zal de bovengrondse hoogspanningslijn die over de bebouwing van Buizingen loopt, in 2025 afgebroken worden.

Vallei Kleinebeek

Rechts van ons zien we de vallei van de Kleinebeek en café De Kluis.

Het open gebied ten zuiden van de plek we staan, werd ooit ontgonnen op het Buizingenbos. De naam "**Cleyn ten Blooten**" duikt op omstreeks het jaar 1400; de naam zelf lijkt aan te geven dat de ontginning niet lang voordien gebeurd was. In dit ontgonnen land werd pas veel recenter, omstreeks 1800, een hoevetje opgericht (we zien het dichtbij liggen langs de Nachtegaalstraat).

De plaats waar de Kleinebeek over een verticaal staande kwartsietbank in de ondergrond schrijdt, vormt in de vallei een soort drempel. Net hier liggen café De Kluis en de voormalige drankcentrale Cuvelier-Wijns, nu dansstudio "Moovz". De gronden opwaarts van de vernauwing in de vallei zijn – wat waterbeheer betreft – slecht aangepakt, geen unicum natuurlijk in België met zijn chaotische ruimtebeleid. Alle woningen aan de pare kant van de Nachtegaalstraat tussen Kluisbos en café De Kluis liggen op opgehoogde grond. Voorheen, tot de jaren 1970, lag hier nog een smalle alluviale vallei waardoorheen de Kleinebeek kronkelde. Waar is deze beek nu? Ze loopt in een betonnen buis onder de straat en komt via een eigenaardige ondergrondse loop, met een rechte hoek voorbij woning Nachtegaalstraat 114, weer uit in de oorspronkelijke beek. Daarbij komt nog dat ook de weilanden in het diepste punt nabij De Kluis opgehoogd zijn. Er is dus geen bufferruimte meer voor overtollig water. Het gevolg laat zich raden. Ieder jaar zijn er wel overstromingen. Enkel stremming van de waterafvoer in het afstroomgebied en opnieuw meer ruimte om afvoervloeden op te vangen, zouden dit probleem kunnen verhelpen. Het afstroomgebied bevat vandaag enkele grote akkers. Zij zijn de hoofdbron van de modder en het afstromende water. Het hele gebied heeft bestemming natuur en kan dus later als natuur of bos ingericht worden. Het ruimer globaal kader van de "Verbindingsbossen Zoniënwoud-Hallerbos" voorziet hier ruim plaats voor herbebossing. Dit zal waarschijnlijk alleen na vrijwillige grondverwerving gebeuren.

Heropening brug over R0 van Drasop

De heropening van de brug van Drasop wordt verwacht eind november 2024. We hadden de brug graag met het Agentschap Wegen en Verkeer op onze open wandeling van 20 oktober ingewandeld, maar de werken liepen enige vertraging op. Op het ogenblik van onze wandeling vernemen dat de brug pas begin 2025 weer zou open gaan. We geven alvast informatie over de nieuwe brug.

Aanleiding

Op 2 augustus 2019 vond er een zwaar incident plaats op de Ring rond Brussel (R0) ter hoogte van de brug aan Drasop. Een vrachtwagen die geladen was met karton, vloog in brand onder de brug. Door

de enorme hitte van de brand raakte een van de stalen dwarsliggers van de brug ernstig beschadigd. Om ieders veiligheid te garanderen werd de brug afgesloten voor autoverkeer en mochten enkel voetgangers en fietsers nog van de brug over de snelweg gebruik maken. Voor het verkeer op de snelweg was er geen verandering.

Keuze voor nieuwe brug

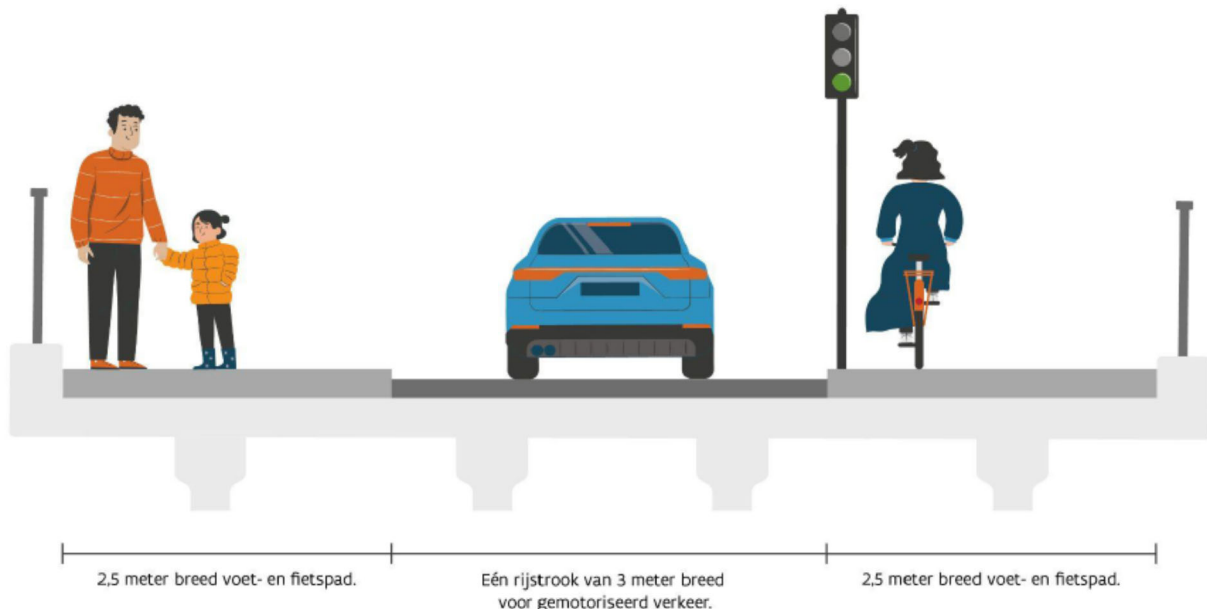
Het Agentschap Wegen en Verkeer koos ervoor om de brug niet te herstellen of te renoveren, maar wel om ze te vervangen door een volledig nieuwe brug. Een renovatie zou niet enkel duurder zijn, maar ook minder duurzaam zijn dan het plaatsen van een nieuwe brug. In de periode 2020 – 2023 werd er werk gemaakt van de studie en het ontwerp van de nieuwe brug.

Eigenschappen nieuwe brug

De nieuwe brug moest net zoals de bestaande brug toegankelijk zijn voor alle verkeer. Wel werd er meer rekening gehouden met het lokale karakter van de omgeving en de functie van de brug als vlotte en comfortabele fietsverbinding tussen Buizingen en Dworp. Daarom is de nieuwe brug in totaal smaller dan de vorige maar krijgen voetgangers en fietsers meer ruimte dan voorheen:

- aan elke kant van de brug komt een voet- en fietspad van telkens 2,5 meter breed;
- het autoverkeer krijgt één rijstrook van 3 meter breed in het midden van de weg;
- er komen verkeerslichten aan weerskanten van de brug om auto's beurtelings door te laten.

Na de werken

Cijfermateriaal nieuwe brug

- de totale lengte van de brug is 126,5 meter;
- de totale breedte van de brug is 9,10 meter;
- de brug bestaat uit 4 overspanningen, telkens bestaande uit 4 liggers = 16 liggers in totaal;
- de langste liggers zijn 35,45 meter lang en 1,85 meter hoog;
- elke ligger weegt ongeveer 70 ton;
- de fundering van de brug bestaat uit 118 betonnen schroefpalen
- een schroefpaal heeft een diameter van 41 cm
- een schroefpaal heeft een lengte van 10 meter
- de nieuwe brug is hoger dan de brug die werd afgebroken
- De vrije hoogte onder de liggers is nu 5,70 meter, zodat in de toekomst 'uitzonderlijk transport' kan worden toegelaten via dit deel van de snelweg;
- De afbraak van de oude brug en de bouw van de nieuwe brug zal ongeveer 14 maanden hebben geduurd.

Volg het pad "Naar 't Nachtegaaltje" verder, je kruist de Bleukenstraat, en komt opnieuw uit aan het kerkhof, beginpunt van de wandeling.

Heb je dorst gekregen? Vlakbij ligt café De Kluis. In het centrum van Buizingen vind je o.a. De Herberg.